

PODSTAWOWE ZASADY DOBORU PIEŚNI W LITURGII MSZALNEJ

Powtórzenie aklamacji

Po proklamacji Ewangelii w niedziele i święta następuje homilia. W uroczystych celebracjach kiedy przewodniczy im biskup może nastąpić błogosławieństwo Ewangeliarzem. W liturgiach z udziałem Papieża podczas tego błogosławieństwa przyjął się zwyczaj powtórzenia aklamacji śpiewanej uprzednio przed Ewangelią. Jest to zwyczaj zaczerpnięty z liturgii kościołów wschodnich. W dokumentach nie ma osobnego określenia „*Aklamacja po Ewangelii*”, używamy go tutaj tylko w celu wyjaśnienia. Co zatem na temat powtórzenia aklamacji śpiewanej przed Ewangelią mówią przepisy liturgiczne?

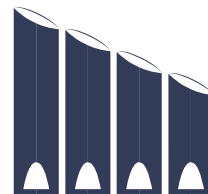
OWMR w punkcie 175 podaje: „*Podczas bardziej uroczystych celebracji biskup, zależnie od uznania, błogosławi lud księgą Ewangelii. Ewangeliarz można następnie zanieść na kredens albo inne stosowne i godne miejsce*”. Zapis podobnej treści znajduje się w Ceremoniale liturgicznej posługi biskupów: „*Podczas bardziej uroczystych celebracji biskup, zależnie od uznania, błogosławi lud księgą Ewangelii. Następnie diakon i inni posługujący wracają na swoje miejsca. Ewangeliarz zanoszą się na kredens albo inne stosowne i godne miejsce*” (nr 141). Zarówno OWMR jak i Ceremoniał nie wspominają o wykonywaniu śpiewu.

Wskazania Episkopatu Polski po ogłoszeniu nowego OWMR podają, że po Ewangelii może być wykonana aklamacja (19): „*Po proklamacji Ewangelii można odśpiewać: Alleluja lub Chwała Tobie, Słowo Boże. Taki śpiew zaleca się w uroczystych celebracjach. Nie śpiewa się wtedy wersetu z Pisma świętego, lecz samą aklamację*”. I podobnie Instrukcja Konferencji Episkopatu Polski o muzyce kościelnej (nr 19d): „*W uroczystych celebracjach po proklamacji Ewangelii można powtórzyć samą aklamację bez wersetu*”. Pytanie co oznaczają *uroczyste celebracje*? Możemy przyjąć, że śpiew aklamacji po Ewangelii jest stosowny w uroczystych celebracjach, którym przewodniczy biskup.

Symbol wiary - Credo

Po homilii w niedziele i uroczystości następuje wyznanie wiary, *Credo*. Historia tej części *Ordinarium missae* jest bogata. Zostało ono przejęte z liturgii wschodnich, gdzie odmawiano je podczas chrztu jako wyznanie wiary. Wprowadzanie jej do liturgii Kościoła rzymskiego dokonywało się stopniowo. W VI wieku pojawiło się najpierw w Hiszpanii i odmawiano je przed Modlitwą Pańską jako przygotowanie do Komunii świętej. W VIII wieku zostało wprowadzone w Akwizgranie i odmawiano je po Ewangelii. Na cały Kościół rozposzechniło się od X wieku, a zostało ostatecznie zaaprobowane przez papieża Benedykta VIII (1012-1024). W kolejnych numerach *Materiałów* zostaną omówione kwestie melodii i sposobu wykonania *Symbolu wiary*.

Opracowano na podstawie: Ceremoniał Liturgicznej Posługi Biskupów, Katowice 2010; Instrukcja Konferencji Episkopatu Polski o muzyce kościelnej (2017), Ogólne Wprowadzenie do Mszału Rzymskiego, Poznań 2004; J. Nowak, *Komentarz do Ogólnego Wprowadzenia do Mszału Rzymskiego*, Poznań 2023; I. Pawlak, *Muzyka liturgiczna po Soborze Watykańskim II świetle dokumentów Kościoła*, Lublin 2000.

Diecezjalne Studium
Organistowskie w Rzeszowie

Materiały formacyjne dla organistów

Grudzień 2023

Drodzy Duszpasterze i Organiści!

Za nami kolejny Adwentowy Dzień Skupienia i Seminarium Organowe. Dziękuję wszystkim, którzy odpowiedzieli na nasze zaproszenie. Pamiętajmy, że jest to nasza wspólna troska o formację duchową i muzyczno-liturgiczną. Każdego roku organizujemy dwa spotkania poświęcone formacji muzyków kościelnych. Dodatkowym jest także nasz coroczny wyjazd na Ogólnopolską Pielgrzymkę Muzyków Kościelnych na Jasną Górę. Można byłoby życzyć sobie większego udziału muzyków kościelnych z naszej diecezji w tym wydarzeniu.

Podczas tegorocznego Adwentowego Dnia Skupienia i Seminarium Organowego gościliśmy pana Michała Dąbrowskiego, organistę z Bazyliki Świętego Krzyża w Warszawie, który wygłosił wykład i poprowadził warsztaty na temat pieśni adwentowych.

Podczas Seminarium Organowego była możliwość zakupu materiałów nutowych z Wydawnictwa Muzycznego Polihymnia w Lublinie.

W bieżącym numerze *Materiałów formacyjnych* prezentujemy dzięki uprzejmości wydawnictwa *Polihymnia* dwa opracowania. Jedno to harmonizacja *Oto Pan przybywa* (na I część Adwentu) autorstwa S. Kwiatkowskiego oraz kolęda *Z narodzenia Pana* na 3 głosy w opracowaniu M. Machury.

W *Podstawowych zasadach doboru pieśni w liturgii mszalnej* jeszcze o *Aklamacji przed Ewangelią* i możliwości jej powtórzenia po odczytaniu Ewangelii oraz o *Symbolu wiary*.

DSORZYSZOW.PL

Poprzednie numery *Materiałów* są dostępne na stronie internetowej Studium www.dsorzyszow.pl. Zapraszamy także do obserwowania strony Studium na Facebooku.

FACEBOOK DSO

Oto Pan przybywa

t. m.: W. Kądziała

opr.: S. Kwiatkowski

Muzyka w Liturgii, Rok V, nr 3-4 (16/17) 2000, s. 10.

O - to Pan przy - by - wa, pros - tuj - cie dro - gi swe - go ży - cia.

1. Po - śpiesz nam, Bo - że, z po - mo - cą, wyz - wól nas z pęt grze - chów na - szych.

Po - śpiesz, a dłu - żej nie zwle - kaj, wzbudź w nas po - tę - gę swą na no - wo.

2. O Boże, tchnij nowe życie
i okaż swe miłosierdzie.
Ciebie czekamy z tęsknotą,
obiecane Zbawiciela. Ref.

3. Oto nadchodzi nasz Zbawca,
aby panować nad nami.
Mocą swej wielkiej ofiary,
On zgładzi grzechy całej ziemi. Ref.

4. Ukaż nam blask Twojej drogi,
którą do Ciebie idziemy.
Prawdy światłością nas oświeć,
byśmy dążyli do Królestwa. Ref.

Z narodzenia Pana

t.: XVIII w. (Miod.)

m.: (Miod.), opr. M. Machura

Muzyka w Liturgii, Rok V, nr 3-4 (16/17) 2000, s. 37.

1. Z na - ro - dze - nia Pa - na dzień dziś we - so - ły,
Wy - śpie - wu - ją chwa - ła Bo - gu ży - wio - ły!

Ra - dość lu - dzi wszę - dzie sły - nie, A - niół bu - dzi przy do - li - nie
Ra - dość lu - dzi sły - nie, A - niół przy do - li - nie

Pa - ste - rzy, co pa - śli pod bo - rem wo - ły!
Pa - ste - rzy, co pa - śli

2. Wypada wśród nocy ogień z obłoku.
Dumają pasterze w takim widoku.
Każdy pyta, "Co się dzieje?
Czy nie świta? czy nie dnieje?
Skąd ta luna bije, tak miła oku?"

3. Ale gdy anielskie głosy słyszeli,
Zaraz do Betlejem prosto bieżeli.
Tam witali w żłobie Pana,
poklękali na kolana
i oddali dary, co z sobą wzięli.